

EGLWYS BRESBYTERAIDD CYMRU

Bwrdd y Gymanfa Gyffredinol

Paratoi i addoli gyda'n gilydd yn ein hadeiladau

Diweddarwyd 28/08/2020

Eglwys Bresbyteraidd Cymru
The Presbyterian Church of Wales

Yr ydym yn cydnabod y cymorth geir gan Cytûn, a maent yn darparu diweddariadau cyson. Mae'r fersiwn ddiweddaraf ar gael drwy hwylio at <http://www.cytun.co.uk/hafan/covid-19-papur-briffio/>

Cyflwyniad

- i. Mae cyfarfod â'n brodyr a chwiorydd yng Nghrist yn ganolog i fywyd Cristnogol ac yn brif fynegiant o'r eglwys fel teulu Duw. Mae ein hanallu i gyfarfod oherwydd y cyfyngiadau angenrheidiol ar gloi wedi bod yn destun tristwch a rhwystredigaeth mawr.
- ii. Addoli ar y Sul yw curiad calon bywyd cynulleidfaol. Rydyn ni i gyd eisiau dychwelyd i fwynhau bod gyda'n gilydd eto ym mhresenoldeb Duw i foli, gweddïo a phregethu cyn gynted ag y gallwn. Fodd bynnag, mae yna ystyriaethau sylfaenol sy'n ymwneud yn arbennig â'n gwasanaeth addoli i feddwl amdanynt cyn y gallwn ailddechrau. Pwy fydd ar gael i gymryd rhan ac arwain addoliad a phwy fydd ar gael i ffurfio'r gynulleidfa? A yw ailddechrau addoli cyhoeddus gyda pobl wedi cynnull yn gorfforol yn ddiogel ac yn hyfyw eto? Os na, peidiwch â bod ofn dweud, 'nid dyma'r amser iawn eto i ailddechrau.' Mae arweinyddiaeth yn golygu gwneud y penderfyniadau cywir, hyd yn oed pan fyddant yn anodd.
- iii. Roedd y cyfarwyddyd syml i atal yr holl weithgareddau yn symlach i'w ddilyn a'i weithredu nag y bydd y dychweliad graddol i amrywiaeth o fywyd eglwysig. Felly, mae'r cwestiwn o'n parodrwydd i ddechrau ymgynnull eto yn cynnwys llawer o ystyriaethau gofalus ynghylch yr hyn sy'n bosibl, yn gyfrifol ac yn ddymunol gan fod rhai cyfyngiadau yn parhau mewn lle.
- iv. Bydd amgylchiadau pob cynulleidfa yn wahanol, a byddant yn dod i amrywiaeth o benderfyniadau ynghylch pa weithgareddau i'w hail-gychwyn a pha mor gyflym. Dylid disgwyl hynny ac mae'n gwbl briodol. Fodd bynnag, bydd y daith tuag at ailddechrau ar gyfer pob cynulleidfa yn cynnwys camau tebyg.
- v. Bydd yn ddoeth cymryd peth amser i feddwl am yr hyn yr ydym wedi'i ddysgu yn ystod y cyfnod cloi. Beth yw prif weithgareddau craidd bywyd eglwysig y mae angen i ni eu haildechrau a'u cynnal? Pa bethau yr ydym wedi'u gwneud erioed sydd nawr yn ymddangos yn llai o flaenoriaeth wrth symud ymlaen? A oes meysydd yr ydym wedi magu hyder ynddynt i wneud pethau'n wahanol neu wneud pethau gwahanol?
- vi. Efallai na fydd pawb yn gallu dod yn ôl i weithgareddau eglwysig ar yr un pryd. Efallai y bydd angen i rai grwpiau aros yn gysgodol am gyfnod hirach nag eraill. Peidiwch ag annog y rhai a ddylai aros yn gysgodol i ddychwelyd i'r eglwys, hyd yn oed os yw hynny'n golygu nad yw gweithgareddau, gan gynnwys addoliad cyhoeddus, yn ailddechrau yn eich cynulleidfa mor gyflym ag y byddech yn dymuno. Bydd proffil oedran eich aelodaeth hefyd yn ystyriaeth sylweddol, gyda demograffig hŷn yn cynrychioli cyfeirydd posib y dylid gohirio rhai gweithgareddau a chyfarfod ar gyfer addoli.

- vii. Bydd angen i chi hefyd feddwl am y ffordd orau y gallwch chi gyfathrebu bod rhai pethau wedi ailgychwyn ac mae'r adeilad bellach ar agor, i aelodau, y rheini mewn sefydliadau a'r gymuned leol. Gall hyn gynnwys defnyddio gwefannau, cyfryngau cymdeithasol, hysbysfyrddau eglwys, cyswllt ffôn, neu alw heibio gan barchu pellter cymdeithasol i gyflwyno diweddariadau i'ch aelodau yn eu cartrefi.
- viii. Pan ddechreuwch ymgynnull eto ar gyfer unrhyw weithgaredd ac addoliad cyhoeddus yn benodol, efallai y bydd angen parhau i wneud rhywfaint o ddarpariaeth ychwanegol, neu amgen, ar gyfer y rhai na allant ddychwelyd ar unwaith. Gall hyn gynnwys rhai o'r ffyrdd rydych chi wedi bod yn rhoi adnoddau i'r gynulleidfa yn ystod y cyfnod cloi, ond bydd yn bwysig peidio â rhoi gormod o alwadau ar aelodau sydd eisoes yn brysur wrth i batrymau arferol bywyd eglwys ddechrau dychwelyd gan y bydd angen adnoddau mewn pobl ag amser i wneud hynny hefyd. Os ydych chi'n cynhyrchu ac yn dosbarthu recordiadau addoli i'r rhai sy'n dal gartref, cofiwch fod peth ymchwil wyddonol yn awgrymu y gall COVID-19 aros yn weithredol ar arwynebau metel a phlastig am hyd at dri diwrnod ac ar bapur neu gardbord am 24 awr. Felly gweithredwch rai mesurau glanweithdra sylfaenol ar gyfer y rhai sy'n dosbarthu deunyddiau.
- ix. Byddwch yn ymwybodol bod llawer o aelodau hŷn yn debygol o wrthwynebu y syniad o gadw draw o weithgareddau eglwysig mwyach. Efallai eu bod wedi eu colli fwyaf. Meddyliwch sut y byddwch chi'n pwysleisio eu bod yn dilyn cyngor priodol. Fodd bynnag, gall y gwrthwyneb fod yn wir hefyd gyda rhai aelodau'n bryderus ynghylch dychwelyd a dewis cadw draw i ddechrau. Bydd angen doethineb bugeiliol wrth ystyried sut i adeiladu eu hyder yn sensitif ac yn amyneddgar gyda golwg ar ddod yn ôl.
- x. Rhaid ei gwneud yn glir na ddylai unrhyw un sy'n arddangos unrhyw un o symptomau COVID-19, neu sydd wedi bod mewn cysylltiad agos ag unrhyw un sydd wedi arddangos symptomau, fynychu gweithgareddau eglwysig o dan unrhyw amgylchiadau. Efallai y bydd rhai o'ch blaenoriaid a deiliaid swyddi mwy agored i niwed yn teimlo dan bwysau i ailafael yn eu dyletswyddau. Byddwch yn ofalus i'w cysgodi rhag y perygl hwnnw yn ogystal â coronafirws. Peidiwch â gadael i bwysau gael ei roi ar unrhyw un, hyd yn oed os yw'n golygu efallai na fydd pobl allweddol ar gael. Mae hyn yn cynnwys y rhai sydd fel arfer yn agor, yn cau neu'n glanhau'ch adeilad, neu sy'n arwain mewn addoliad.

Penderfyniad

Mae Pwyllgor Gwaith Bwrdd y Gymanfa Gyffredinol, yn dilyn ymgynghoriadau â'r Henaduriaethau ac adlewyrchu ar yr ymatebion i'r holiadur ddychwelwyd ar ddechrau mis Mehefin, wedi paratoi'r ddogfen hon er mwyn hwyluso ailagor ein heglwysi ar gyfer addoliad cynulleidfaol. Yn ei gyfarfod ar yr 28ain o Orffennaf, penderfynwyd ein bod yn caniatáu ailagor ar unwaith, yn amodol ar y canlynol:

1. Rhaid i bob eglwys sy'n dymuno ail-gychwyn addoliad cynulleidfaol yn ein hadeiladau hysbysu'r Henaduriaeth o'u bwriad, a rhoi amlinelliad o pryd y maent yn bwriadu cychwyn a sut y byddant yn darparu ar gyfer hyn, ynghyd ag asesiad risg ar gyfer pob digwyddiad gwahanol wedi'i gwblhau, yn seiliedig ar y templed a gynhwysir ar ddiwedd y ddogfen hon.
2. Bydd angen i'r bwriad hwn ystyried y canllawiau a nodir yn y ddogfen hon, a bydd angen iddo gael ei gymeradwyo gan y Gweinidog (lle mae'r eglwys mewn gofalaeth) a / neu blaenoriaid yr eglwys. Dylai'r ymgynghoriad lleol hefyd gynnwys aelodau eraill o'r eglwys y bydd eu cyfraniad yn hanfodol wrth weithredu'r penderfyniad, (e.e. gofawlwr, aelodau eraill sydd â chyfrifoldebau ymarferol sylweddol), yn ogystal ag argaeledd y rhai a fyddai'n hwyluso arwain addoliad.
3. Ar ôl cyflwyno'r uchod i'r Henaduriaeth, bydd yr Ysgrifennydd yn ymateb i bob Ysgrifennydd eglwys yn cadarnhau ei fod wedi'i dderbyn a'i ffeilio ar ran yr Enwad.
4. Ni fydd yr Henaduriaeth yn asesu eich dull gweithredu nac asesiad risg oherwydd gall pob eglwys gymryd gwahanol ddulliau o liniaru'r risgiau ychwanegol a gyflwynir gan y pandemig yn dibynnu ar eu hadeilad, eu lleoliad, eu defnydd a'u haelodaeth. Felly, Ymddiriedolwyr yr eglwys leol yw'r unig bobl sy'n gallu asesu a rheoli'r risg.

Er y bydd hyn yn caniatáu i rai eglwysi agor ar unwaith, rydym yn rhagweld, er mwyn gwneud paratoadau digonol, na ddylai'r mwyafrif o eglwysi ystyried medru ailagor tan ddechrau mis Medi ar y cynharaf. Pwysleiswn y dylid gwneud penderfyniadau gan roi sylw dyledus i'r amgylchiadau yn lleol, ac yn amodol ar oruchwyliaeth yr Henaduriaeth ym mhob achos.

Fel y nodwyd yng nghanllawiau'r Llywodraeth,

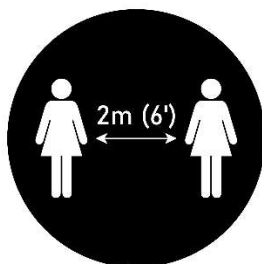
Mae lleoedd addoli yn chwarae rhan bwysig wrth ddarparu arweinyddiaeth ysbrydol i lawer o unigolion, ac wrth ddod â chymunedau ynghyd. Fodd bynnag, mae eu natur gymunedol hefyd yn eu gwneud yn lleoedd sy'n arbennig o agored i'r risg o ledaenu coronafirws. '

Mae'r penderfyniad hwn yn caniatáu i'n heglwysi ddechrau ymgynnull i addoli, gan gydnabod ein bod yn gwneud hynny wrth i ni barhau i fyw yn ystod y pandemig hwn. Byddwn yn cydbwysu ein dyheadau i gyfarfod gyda'n cyfrifoldeb i 'garu ein cymdogion' yn dda yn ystod y cyfnod hwn trwy gymryd pob rhagofal posibl i amddiffyn a diogelu ein gilydd.

Mae'r ddogfen hon wedi'i fframio gan y ddeddfwriaeth gyfredol, ein blaenoriaethau fel Eglwys, a'n gofal am eraill. Mewn rhai achosion, byddwn yn argymhell mynd y tu hwnt i'r hyn sy'n ofynnol yn gyfreithiol gennym ni, ac er y gallai hyn achosi rhywfaint o anghyfleustra, rydym yn hyderus y bydd ein heglwysi yn cofleidio hyn fel arwydd o'n parodrwydd i wasanaethu'n dda yn ein cymunedau. Bydd Bwrdd y Gymanfa hefyd yn cadw golwg ar y sefyllfa genedlaethol a'r sefyllfa yn lleol wrth ganiatáu gweithredu'r canllawiau hyn, gan geisio eu haddasu mor fuan ag y bo modd i unrhyw newidiadau posibl.

Crynodeb o'r prif bwyntiau

- Mae 'trothwy' o 30 wedi'i osod ar gyfer priodasau a gwasanaethau 'digwyddiadau bywyd' eraill megis bedydd ac angladdau os nad ydyn nhw'n cael eu cynnwys fel rhan o'ch gwasanaethau addoli arferol yn Lloegr. Yng Nghymru, mae'r nifer yn cael ei benderfynu gan asesiad risg o'r adeilad a penderfyniad ar 'gapasiti'.
- Does dim 'trothwy' o ran niferoedd ar wasanaethau eraill, ond rhaid cydymffurfio â gofynion cadw pellter cymdeithasol ac lechyd Cyhoeddus.
- Mae'r 'rheol' ddwy fetr yn berthnasol i addoliad cyhoeddus heblaw mewn sefyllfaoedd lle nad oes modd osgoi cyswllt agosach; bryd hynny, mae'n rhaid ymgymryd â rhagofalon lechyd Cyhoeddus ychwanegol.
- Dylid ystyried blaenoriaethu cadw niferoedd o dan y mwyafswm posib er mwyn lleihau'r risgiau'n bellach.
- Mae gwisgo gorchuddion wyneb mewn eglwysi yn Lloegr yn orfodol o'r 8fed o Awst. Rydym yn argymhell bod gorchuddion wyneb hefyd yn cael eu gwisgo yn ein heglwysi yng Nghymru, ac yn arbennig mewn sefyllfa lle nad oedd modd cwrdd â'r rheol ddwy fetr, ag eithrio gan blant o dan 11 oed a phobl sy'n dioddef o gyflyrau meddygol penodol.
- Er mai'r cyngor i'r rhai hynny sydd mewn mwy o beryg a'r rhai '*eithriadol fregus yn glinigol*', neu'n benodol y rhai hynny sydd ar restr 'cysgodi', ydy na ddylen nhw fynychu ar hyn o bryd, mae unrhyw benderfyniad i wneud hynny'n eiddo iddyn nhw yn unig.
- Mae arweiniad y Llywodraeth yn cynnwys cais am i enwau'r rhai sy'n mynychu gael eu cofnodi a'u cadw am 21 diwrnod er mwyn cynorthwyo gyda 'thracio ac olrhain' os bydd angen.
- Ni chaniateir canu, na chwarae offerynnau pres neu chwyth, ag eithrio organ bîb.
- Mae'r arweiniad ar addoliad cyhoeddus yn cynnwys y tiroedd cyfagos (gan gynnwys mynwentydd, meysydd parcio ayyb).
- Diweddarwyd y cyngor gan y Llywodraeth ynglŷn â defnydd eglwysi a neuaddau eglwys ar gyfer gweithgarwch sydd heb fod yn grefyddol, yn benodol felly gweithgareddau y tu allan i'r ysgol, e.e. clybiau.
- Dylid pennu'r niferoedd sy'n gallu mynychu digwyddiad addoli awyr agored gan ddefnyddio'r asesiad risg, **ond ni ddylai mwy na 30 o unigolion fod yn bresennol.**

Y defnydd a ganiateir o'n heglwysi ar gyfer Addoliad.

Mae Llywodraeth Cymru a't DU wedi diwygio deddfwriaeth i ganiatáu Mannau o Addoliad i agor ar gyfer Addoliad Cyhoeddus.

MAE'R ARWEINIAD HWN WEDI'I GYHOEDDI ER MWYN HELPU EGLWYSI'N LLEOL I BARATOI AT AGOR AR GYFER ADDOLIAD CYHOEDDUS.

DYLID NODI, NAD YDY AGOR YN ORFODOL.

MAE'R PENDERFYNIAD I AGOR YR ADEILAD YN GORWEDD GYDA'R GWEINIDOG (*LLE BO HYNNY'N BERTHNASOL*) A / NEU'R BLAENORIAID, SEF EIN HYMDDIRIEDOLWYR RHEOLAETHOL A BYDD YN CAEL EI GADARNHAU GAN YR HENADURIAETH.

MAE GOFYN GWNEUD ASESIAD O ADDASRWYDD POB ADEILAD ER MWYN CYDYMFFURFIO Â'R ARWEINIAD/ RHEOLIADAU PRESENNOL.

Isod fe geir crynodeb o'r arweiniad.

'Mae lle o addoliad yn cyfeirio at adeilad a ddefnyddir ar gyfer seremonïau crefyddol, addoli ar y cyd neu gynulliadau tebyg gan sefydliadau crefyddol'. Mae'n cynnwys defnydd y tiroedd oddi amgylch, er enghraifft, meysydd parcio, iardiau neu erddi cyfagos sy'n eiddo ichi neu'n eu rhentu/ar brydles ac mai chi sy'n gyfrifol amdanyn nhw.

Does dim cyfyngiad ar y nifer o fynychwyr ar gyfer gwasanaeth o addoliad; fodd bynnag, rhaid ystyried y nifer trwy gynnal asesiad risg sy'n talu sylw i gadw pellter cymdeithasol a ffactorau eraill (Gweler Asesiad Risg ar dudalen 16 o'r ddogfen hon.)

Yn Lloegr, mae Priodasau, Angladdau a Bedyddiadau, y cyfeirir atynt yn gyffredinol yn y canllawiau fel gwasanaethau 'digwyddiad bywyd', wedi'u cyfyngu i gyfanswm o 30 yn bresennol, eto yn ddarostyngedig i'r holl ofynion pellhau cymdeithasol 2 fetr. Dylai mynychu'r gwasanaethau hyn fod trwy wahoddiad yn unig, ac eithrio os nad ydyn nhw'n cael eu cynnwys fel rhan o'ch gwasanaethau addoli arferol. **Yng Nghymru fe gyfyngir mynychu priodasau ac angladdau oni bai ei fod yn rhan o wasanaeth crefyddol cyhoeddus arall, (ond nid gwasanaethau bedydd) i'r sawl a wahoddir, ond fe bennir yr uchafswm gan bob addoldy yn hytrach na thrwy reoliad.**

Dylid cynnal asesiad risg i nodi mannau o risg uchel yn yr adeilad a chamau lliniarol. (Gweler Asesiad Risg ar dudalen 20 o'r ddogfen hon).

Paratoi ar gyfer ail-agor eich adeilad

I sicrhau agor yr adeiladau'n ddiogel ar gyfer addoliad yn ogystal â Phriodasau, Angladdau a Bedyddiadau, yr ydym yn cyflwyno y canllawiau canlynol. Dylech sicrhau fod yr hyn a ddisgwylir gennych ar sail y penderfyniad ar dudalen 4 yn llywio eich ymateb i'r canllawiau hyn.

Paratoi i ail-agor:

- **Awyru Adeiladau**

Y cyngor ydy i agor ffenestri a drysau am o leiaf awr i ganiatáu awyru'r adeilad.

- **Glanhau**

Dylid glanhau'r adeilad cyn ei agor, gyda phob arwyneb, sy'n cael ei gyffwrdd yn aml, i'w glanhau gyda chynnyrch glanhau safonol. Argymhellir y dylid gwisgo cyfarpar diogelwch addas megis menyg a masgiau untro. Dylid gwaredu unrhyw gyfarpar diogelwch personol (PPE) sydd o bosib wedi'i heintio.

Mae cyngor Llywodraeth y DU ar lanhau adeiladau anfeddygol i'w gael yn:

<https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-decontamination-in-non-healthcare-settings/covid-19-decontamination-in-non-healthcare-settings>

Unwaith y bydd wedi'i agor, bydd angen glanhau'n rheolaidd, gyda'r amllder yn dibynnu ar faint y defnydd a bydd angen i bob eglwys unigol asesu hyn.

- **Trydan**

Gwneud yn siŵr fod y goleuadau, bylbiau golau, goleuadau argyfwng, larymau tân, systemau diogelwch yn gweithio'n iawn.

Mae risg i gyfarpar trydanol symudol ddirywio oherwydd tamprwydd ac o bosib llygod tr abo adeiladau ar gau. Argymhellir y dylid gwirio pob teclyn trydanol yn ofalus.

- **Gwresogi**

Os cafodd y system wresogi ei diffodd, argymhellir ei dro ymlaen er mwyn gwirio am unrhyw ddŵr yn gollwng.

- **Clefyd y Llengfilwyr**

Gadewch i ddŵr ffres lifo trwy'r systemau poeth ac oer am gyfnod o 5 munud.

Mae'n bosib y bydd gofyn i systemau mwy cymhleth, megis dŵr oer wedi'i stori a chawodydd gael eu glanhau a'u diheintio'n fwy trylwyr. Argymhellir eu bod yn cael eu harchwilio gan blymar cymwys.

Gosod yr adeilad i sicrhau cadw pellter cymdeithasol a Hylendid.

Cyfngiadau ar niferoedd

Bydd gofyn asesu'r nifer o bobl a ganiateir o fewn i adeilad er mwyn caniatáu'r 2 fetr o gadw pellter cymdeithasol rhwng unigolion ac aelodau o'r un aelwyd. Bydd hyn, wrth reswm, yn dibynnu ar faint a chynllun yr eiddo.

Wrth ddiffinio'r nifer o bobl a all yn rhesymol gadw at bellter o 2 fetr, dylid ystyried arwynebedd y llawr cyfan yn ogystal â mannau cyfyng ac ardaloedd prysur (e.e. mynedfeydd, allanfeydd) a lle bo'n bosib, cyflwyno llwybrau eraill neu unffordd.

Dylid ystyried y canlynol wrth asesu addasrwydd agor ar gyfer addoliad cymunedol, Angladdau a Phriodasau:

- cyfyngu ar y nifer o bersonau yn y gynulleidfa sy'n mynychu, fel bod modd cadw pellter diogel o o leiaf 2 fetr (6 tr) rhwng unigolion.
- bydd maint ac amgylchiadau'r lleoliad yn penderfynu'r mwyafswm rhif y mae modd ei gynnal tra'n hwyluso pellter cymdeithasol, ond dylid cadw niferoedd i'r lleiafrif cyn belled ag y bo modd.
- Os oes posib, cael mynedfa ac allanfa ar wahân, gyda llwybr unffordd trwy'r adeilad wedi'i ddiffinio'n glir. Gellir nodi hyn gydag arwyddion cyfeiriol, marciadau ar y llawr – po fwyaf cymhleth y llwybr, po fwyaf o arwyddion fydd eu hangen.

Felly:

- Beth ydy Mwyafrif capasiti'r adeilad o ganiatáu cadw at bellter cymdeithasol?
- A oes modd darparu Mynedfa ac Allanfa ar wahân er mwyn osgoi mannau cyfyng?
- Sut fyddai modd cyflwyno system unffordd i ganiatáu llif rhwydd o bobl?
- A ddylid darparu marciadau llawr er mwyn pwysleisio cadw pellter cymdeithasol o 2 fetr?
- A ydy hi'n ymarferol i gau rhesi o seddau (corau) a chyfyngu ar ddefnydd rhesi unigol i unigolion neu aelwydydd?

- A oes modd ichi ddarparu a lleoli gel dwylo gwrthfacterol ger pob mynedfa ac allanfa?
- A oes mynediad ar gael at gyfleusterau golchi dwylo gyda thyweli papur a chynhwysydd i'w gwaredu?
- A oes modd agor yr adeilad gyda'r systemau hyn heb wahaniaethu yn erbyn unrhyw unigolyn neu grŵp?
- A fyddai gofyn cael stiwardiaid?

Arwyddion a.y.y.b - **Mae arwyddion dwyieithog wedi eu dylunio gennym. Cysylltwch â Hedd Morgan (hedd.morgan@ebcpcw.cymru) i gael unrhyw help i ddod o hyd i'r cynhyrchion hyn. Gellir eu harchebu yn uniongyrchol drwy gysylltu â Cwmni Boomerang, ar 01239 832014 neu ebostio sales@boomerang-signs.co.uk Medrwyh weld yr amrywiaeth cyfan o bosteri ayb drwy ddilyn y linc yma yr wythnos nesaf.**

- Mae tâp Perygl i Ddiogelwch i'w cael o ffynonellau lleol neu gan y cyflenwyr cenedlaethol canlynol:

Tool Station. <https://www.toolstation.com/>

Screw Fix. <https://www.screwfix.com/>

Barriers Direct. <https://www.barriersdirect.co.uk/>

Gyda golwg ar wasanaethau neilltuol, mae'r canlynol yn cael eu cynnwys:

Yn Lloegr mae yna gyfyngiad o 30 ar y nifer all fynychu bedydd, priodas neu angladd (oni bai ei fod yn rhan o wasanaeth crefyddol cyhoeddus arall); yng Nghymru fe gyfyngir mynychu priodasau ac angladdau oni bai ei fod yn rhan o wasanaeth crefyddol cyhoeddus arall, (ond nid gwasanaethau bedydd) i'r sawl a wahoddir, ond fe bennir yr uchafswm gan bob addoldy yn hytrach na thrwy reoliad.

- **Angladdau: (Lloegr)**
Dim ond y canlynol ddylai fynychu, hyd at fwyafrif o 30 o fynychwyr, ynghyd â'r Ymgymmerwr Angladdau, unrhyw Gynorthwywr o'r Capel, a staff angladd:
  - aelodau aelwyd yr ymadawedig
  - aelodau teulu agos
  - neu, os ydy'r uchod yn methu â mynychu, cyfeillion agos
  - presenoldeb y Gweinidog a ddewisir neu unigolyn arall i arwain y gwasanaeth.
- **Angladdau: (Cymru)**
Cyfyngir y rhai sy'n mynychu i'r nifer a bennir gan Weinidog a/neu Blaenoriaid yr eglwys yn dilyn asesiad risg, ag sydd wedi eu gwahodd i'r angladd.
- **Priodasau (Lloegr)**
Mwyafrif o 30 o fynychwyr i gynnwys pawb o'r rhai hynny yn y seremoni, gan gynnwys y pâ, tystion, y Gweinidog a gwesteion. Mae hefyd yn cynnwys unrhyw unigolion sydd heb fod yn gyflogedig gan yr eglwys, a all gynnwys ffotograffwyr, arlwywyr, stiwardiaid ayyb.

- **Priodasau: (Cymru)**
Cyfyngir y rhai sy'n mynychu i'r nifer a bennir gan Weinidog a/neu Blaenoriaid yr eglwys yn dilyn asesiad risg, ag sydd wedi eu gwahodd i'r briodas.
- **Bedydd:**
Mwyafrif o 30 o fynychwyr i gynnwys pawb o'r rhai hynny yn y sacrament, gan gynnwys y rhieni, y Gweinidog a gwesteion.

Hylendid

Dylid darparu Gel Dwylo yn y fynedfa a'r allanfa, ynghyd ag arwyddion yn cynghori ei ddefnyddio fel amod mynediad.

Mae peiriannau digyffwrdd ar gael gan gyflenwyr lleol neu genedlaethol gan y canlynol:

PPEOnline Shop, <https://theppeonlineshop.co.uk/>

Tork Ltd. <https://www.tork.co.uk/>

Astral Hygiene Ltd. <https://www.astralhygiene.co.uk/>

Dylid ystyried gwahardd defnydd bob-yn-ail sedd/rhes o seddau gan ddefnyddio tâp er mwyn sicrhau cadw pellter cymdeithasol.

Yn ddelfrydol, ni ddylid defnyddio cyfleusterau'r toiledau; os ydyn nhw am gael eu defnyddio, yna mae angen sicrhau glanhau rheolaidd. Bydd gofyn darparu dŵr poeth, sebon, tyweli papur a bin (gyda bag plastig oddi fewn os oes modd).

Dylid gwahardd defnydd o unrhyw gyfleusterau/mannau meithrin trwy ei gau i ffwrdd, neu glirio unrhyw gyfarpar megis teganau meddal, clustogau, llyfrau ayyb.

Mae'n bosib y dylech ystyried cyfyngu ar amserau agor a gweithredu system archebu lle os ydy'r galw'n drwm ar adegau prysur neu ar gyfer gwasanaeth neilltuol.

Cynnal Addoliad

Gwahodd a Chroesawu

Tracio ac Olrhain

Mae agor mannau cyhoeddus yn dilyn cychwyniad COVID-19 yn cael cefnogaeth gan wasanaeth Tracio ac Olrhain y GIG. Yn unol ag arweiniad y llywodraeth ar gyfer lleoliadau eraill, gan gynnwys rhai yn y sector masnachol a lletygarwch, fe ddylech gynorthwyo'r gwasanaeth hwn trwy gadw cofnod manwl o ymwelwyr, a hynny dros dro am 21 diwrnod, mewn modd sy'n rhwydd i'ch eglwys chi, a chynorthwyo Tracio ac Olrhain y GIG gyda cheisiadau am y data hwnnw os bydd angen olrhain cysylltiadau ac archwilio achosion lleol.

- Dylai'r manylion gynnwys enw a rhif ffôn cyswllt pob person.
- Dylid dal yr wybodaeth am bob unigolyn am ddim ond 21 diwrnod, a'i ddal yn unig at bwrpas cymorth posib gyda gwasanaeth Tracio ac Olrhain y GIG, ac yna'i waredu.

Personau bregus

- Cyngorir unigolion sy'n cysgodi i beidio a mynychu mannau o addoliad dan do. Fodd bynnag, i'r rhai clinigol fregus a'r rhai clinigol eithriadol fregus cyngor, a dim mwy na hynny, ydy hyn ac mae hawl iddyn nhw ddewis sut i reoli eu risgiau'u hunain. Ein hargymhelliad ni ydy bod eglwysy'n ceisio annog yn daer y grwpiau hyn rhag mynychu addoliad cyhoeddus yn y cyfnod hwn.

Trefnu'r Oedfa/Digwyddiad

- Wrth ystyried ail-agor, dylech roi sylw priodol i bwy fydd yn arwain y gwasanaeth, ac i'r gofynion ar y Gweinidog, neu ar eraill fydd yn cael eu gwahodd atoch. Yn achos ein Gweinidogion, mi fydd yr Ofalaeth yn gyfrifol am asesiad risg fydd yn sicrhau nad yw'r Gweinidog yn cael ei (g)osod mewn sefyllfa lle y gall gyfaddawdu iechyd personol, na chyfaddawdu iechyd eraill.
- Dylech drefnu eich adeilad lle bo hynny'n bosibl, mewn ffordd lle y gall Gweinidogion ac eraill sydd â rhan ffurfiol yn y gwasanaeth, fod o leiaf bedwar metr i ffwrdd o rhes flaen y gynulleidfa wrth arwain neu bregethu.
- Ar hyn o bryd, ac i'r dyfodol hyd y gwelwn, cymerwch yn ganiataol nad yw ysgwyd llaw cyfeillgar yn briodol wrth i chi groesawu pobl i addoli a gweithgareddau eraill. Os ydych chi'n mynd i gadw gwasanaethau tîm croeso

dylent wybod hyn a dilyn arfer da. Ni fydd chwaith yn bosibl dosbarthu copïau caled o daflenni cyhoeddi wrth i bobl gyrraedd na dosbarthu llyfrau emynau, Beiblau neu gylchgronau. Lle nad yw'n bosibl taflunio geiriau ar sgrin, gellir annog aelodau i ddod â'u llyfr emynau a'u Beibl eu hunain gyda nhw neu fynd â chopïau o'r eglwys at eu defnydd personol nes bod yr holl gyfyngiadau wedi'u codi

- Dylid symud Beiblau, llyfrau emynau ac adnoddau ail-ddefnyddiadwy a chyhoeddus eraill, e.e. taflenni gwasanaeth neu ddeunydd defosiynol er mwyn peidio â'u defnyddio. Gellir darparu dewisiadau eraill defnydd un tro a bod yr addolwr ei hun yn gofalu ei gymryd oddi yno. Gall unigolion ddod ag eitemau sy'n perthyn iddyn nhw (Beibl, llyfr nodiadau ayyb.) i gynorthwyo addoliad, ond rhaid eu symud oddi yno wedyn.
- Rhaid i chi beidio â defnyddio ceginau na gweini te a choffi cyn neu ar ôl addoli oherwydd heriau pellhau corfforol a hylendid cyffwrdd a golchi cwpanau a llwyau, gweini bisgedi, a'r gwaith ychwanegol sy'n gysylltiedig â sychu byrddau a chyffwrdd arwynebau ar ôl eu defnyddio.
- Mae'n bwysig sicrhau bod eich ardal addoli yn parhau i fod yn lân o'r firws. Efallai yr hoffech chi sychu pob arwyneb wrth i chi fynd, gan gofio bod gwneud hynny'n syth ar ôl ei ddefnyddio yn fwy effeithiol na glanhau dwfn wythnosol. Cofiwch fod hyn yn cynnwys seddau, cadeiriau, byrddau, meicroffonau, desg sain, pulpud, darllenfa a dolenni drysau. Fel arall, os mai dim ond unwaith yr wythnos y defnyddir eich adeilad, ac na chaiff ei aildddefnyddio ar gyfer angladd neu wasanaeth arall o fewn 72 awr, gallwch ddewis ei lanhau cyn y defnydd nesaf.
- Yn dilyn y newid gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, yn effeithiol o'r 3ydd o Awst 2020, nid oes angen i blant o dan 11 oed ymbellhau'n gymdeithasol. Mae hyn yn golygu ei bod yn bosibl i blant o dan 11 oed symud yn rhydd yn ystod eich oedfa.

Cynnwys yr Addoliad

- Dylai pobl osgoi canu, gweiddi, codi lleisiau a/neu chwarae cerddoriaeth mor uchel fel nad oes modd cynnal sgwrs arferol neu a fyddai'n gorfodi codi llais. Y rheswm am hyn ydy'r peryg o gynnydd yn y risg o drosglwyddo trwy chwistrellu a defnyddio, ac ni ddylai unrhyw ymateb llafar yn ystod yr addoliad fod trwy godi llais.
- Gwaherddir gweithgareddau megis chwarae offerynnau chwyth yn ystod addoliad neu ddefosiynau ac wrth ymarfer. Y rheswm am hyn ydy fod posibilrwydd o risg ychwanegol o haint, hyd yn oed os ydy cadw pellter cymdeithasol yn cael ei barchu neu fasgiai wyneb yn cael eu defnyddio. Cewch ond chwarae offerynnau cerdd nad ydyn nhw'n cael eu chwythu i mewn iddynt ag eithrio organ bîb.
- Lle bo cerddoriaeth yn chwarae rhan amlwg yn eich addoliad, a bod recordiadau ar gael, awgrymir eich bod yn eu defnyddio fel dewis arall. Efallai y byddwch yn cynnig gwasanaeth wedi'i drefnu o gwmpas dim ond darllen y Gair, pregethu a gweddi. A allai hyn fod yn gyfle i ailddarganfod gwerth cyfnodau o fyfyrto distaw ac ymateb wrth addoli? Meddyliwch yn ofalus am y defnydd creadigol o ddeunydd ar y sgrin lle mae'r

cyfleuster hwnnw ar gael. Efallai y byddwch chi'n meddwl am ffyrdd o chwarae cerddoriaeth fel cymorth i foli a myfyrio yn hytrach na chanu.

- Lle bo'n hanfodol i'r addoliad, dylid caniatáu i un person yn unig ganu, a dylid ystyried defnyddio sgriniau gwydr acrylig (*plexiglass*) ar gyfer y Gweinidog / Arweinydd Addoliad ayyb., gan y byddai hyn yn atal yn bellach trosglwyddo, a gellir glanhau'r sgriniau'n rhwydd.

Gwasanaeth Cymun

- Os ydy eglwysi'n dewis cofio marwolaeth yr Arglwydd trwy'r cymun, fe fydd gofyn iddyn nhw wneud addasiadau er mwyn sicrhau diogelwch ac iechyd y rhai sy'n mynychu. Mae paratodau glanwaith, defnydd cwpanau a darnau o fara unigol, wedi'u gweini fel unedau sengl, i'w hystyried yn hanfodol. Bydd gofyn i'r Gweinidog sy'n gweinyddu ddefnyddio gel dwylo cyn cyffwrdd â'r bara a'u un gwpan gwin symbolaidd. Mae glanhau arwynebau megis topiau byrddau, golchi dwylo a defnyddio menyg a masgiau gan y rhai sy'n paratoi'r bara a'r gwin hefyd yn angenrheidiol.
- Anogir eglwysi i sicrhau bod cwpanau a darnau o fara unigol yn cael eu dosbarthu wrth i'r gynulleidfa gyrraedd yr eglwys neu yn cael eu gosod yn y seddau cyn y gwasanaeth. Mae gan rai eglwysi eisoes gwpanau unigol gyda 'soseri' ar eu pennau. Dylai'r rhain gael eu paratoi a'u gorchuddio cyn y gwasanaeth. Ni chaniateir i Weinidogion/Blaenoriaid ddosbarthu'r elfennau yn ystod y gwasanaeth. Gall eglwysi brynu setiau wedi'u rhag bacio o wahanol ffynonellau. Mae'r ddolen isod yn dangos rhai enghreifftiol:

<https://www.church-supplies.co.uk/shop/250-fellowship-cups-prefilled/>

Gwasanaeth Bedydd

- Os yw eglwysi yn dymuno cynnal bedydd, dylent sicrhau na ddylid rhoi dŵr yn uniongyrchol yn y bowlen. Dylai'r Gweinidog ddod â dŵr mewn potel wedi'i selio (y math o botel ddŵr y gellir ei brynu yn y siopau) a sicrhau bod jwg bach wedi'i glanhau'n iawn gyda handlen ar gael, ac arllwys y dŵr yn uniongyrchol iddo o'r botel, ar yr amser priodol. Dylai'r Gweinidog symud y botel a'r jwg ar ddiwedd y gwasanaeth.
- Nid oes rhaid i aelodau teulu baban neu ymgeisydd hŷn fod yn gymdeithasol bell oddi wrth ei gilydd. Dylai'r Gweinidog sefyll o bellter cymdeithasol, a dim ond mynd at faban

neu ymgeisydd i weinyddu'r dŵr. Ni ddylai'r Gweinidog ddal na chyffwrdd â baban, na chyffwrdd ag ymgeisydd hŷn. Dylai'r gweinidog gymryd gofal i godi'r llestr wrth yr handlen. Dylai'r dŵr gael ei weinyddu trwy arllwys o'r llestr. Wrth weinyddu, dylai'r gweinidog gymryd gofal i beidio â siarad nac anadlu dros y baban neu'r rhieni na'r ymgeisydd hŷn.

- Mae angen ystyried lle bydd y rhieni neu'r ymgeisydd yn eistedd cyn ac ar ôl i'r bedydd ddigwydd, ac a fyddant yn gallu gwneud eu ffordd yn hawdd i ble bynnag y byddant yn sefyll am y bedydd. Ar ôl i'r gweinidog weinyddu'r dŵr, dylai ef neu hi gamu'n ôl i bellter cymdeithasol ar unwaith.
- Caniateir Bedydd trochiad, ond ni ddylai unrhyw un sydd ddim yn aelod o deulu yr unigolyn i fod yn y pwll bedyddio gyda'r sawl sy'n cael ei (b)fedyddio. Ni chaniateir bedyddio mwy nag un heb newid y dŵr a glanhau pob arwynebedd.

Derbyn y Casgliad

- Ni ddylai pasio'r plât casgliad ymysg y gynulleidfa yn ystod y cyfnod hwn. Dylid annog aelodau/cyfeillion i dalu drwy'r banc / trosglwyddiadau banc. Ystyriwch fasged yng nghefn yr eglwys i bobl adael eu rhoddion wrth iddynt fynd i mewn, ond cofiwch am ddiogelwch. Cofiwch gynnwys y rhoddion hynny a gynigir trwy drosglwyddiadau banc yng ngweddi'r cysegriad. Dylai unrhyw un sy'n trin arian parod wisgo menig ar gyfer cyfrif a bancio.

Addoli / Digwyddiad Awyr Agored

Eglwysi yng Nghymru

- Caniateir cynullïadau hyd at uchafswm o 30 unigolyn yn yr awyr agored, ond rhaid anrhydeddu y rheol dwy fetr ym mhob cynullïad.
- Nid oes angen i bresenoldeb fod trwy wahoddiad yn unig er y gall trefnwyr ddewis rhoi gweithdrefnau ar waith i reoli presenoldeb. Mae'r trefnydd yn

gyfrifol am sicrhau nad eir y tu hwnt i'r cynhwysedd ac efallai y bydd angen droi pobl i ffwrdd i gynnal hyn. Pan fo'r gwasanaeth yn ymwneud â digwyddiad bywyd, fel dathliad priodas, dylai'r trefnydd sicrhau bod presenoldeb trwy wahoddiad. Mae hyn oherwydd bod y digwyddiadau hyn yn aml yn cael eu mynychu gan bobl na fyddent fel arfer yn mynychu addoldai ac y gallai rhagweld niferoedd fod yn anoddach.

- Mae digwyddiadau y gellir eu trefnu i gynnwys cerbydau wedi'u cynnwys yn y cysyniad hwn o addoli awyr agored a dylai'r asesiad risg adlewyrchu hyn, gan sicrhau bod aelwydydd gwahanol yn defnyddio ceir gwahanol.

Eglwys yn Lloegr

- Gall cynullïadau bach hyd at uchafswm o 2 aelwyd estynedig gwrdd yn yr awyr agored i addoli o fewn y rheolau arferol ar gynullïadau.
- Caniateir cynullïadau mwy i uchafswm o 30 unigolyn yn yr awyr agored lle mae hyn yn cael ei drefnu gan eich eglwys.
- Dylai'r nifer sy'n mynychu addoliad awyr agored gael ei bennu gan asesiad risg ond ni ddylent fod yn fwy na 30 unigolyn. Nid oes angen i bresenoldeb fod trwy wahoddiad yn unig er y gall trefnwyr ddewis rhoi gweithdrefnau ar waith i reoli presenoldeb. Mae'r trefnydd yn gyfrifol am sicrhau nad eir y tu hwnt i'r cynhwysedd ac efallai y bydd angen iddo droi pobl i ffwrdd i gynnal hyn. Pan fo'r gwasanaeth yn ymwneud â digwyddiad bywyd, fel dathliad priodas, dylai'r trefnydd sicrhau bod presenoldeb trwy wahoddiad. Mae hyn oherwydd bod y digwyddiadau hyn yn aml yn cael eu mynychu gan bobl na fyddent fel arfer yn mynychu addoldai ac y gallai rhagweld niferoedd fod yn anoddach.

Gweithgareddau ar gyfer plant a phobl ifainc

- Addoli: O ran y diffiniad o “addoli”, dywed y Llywodraeth wrthym nad ydynt am ddiffinio hynny yn gyfreithiol, a'u bod yn ymddiried ymhob cymuned ffydd i ddehongli'r ystyr mewn modd cyfrifol o fewn eu traddodiad eu hunain. Felly, fe ganiateir gweithgareddau plant a gynhelir fel rhan o ddarpariaeth addoli ar gyfer yr eglwys gyfan (hyd yn oed os oes elfen o chwarae a gweithgarwch arall ynghlwm). Fe ganiateir hefyd addoli ar gyfer, neu'n cynnwys, plant (megis Llan Llanast a'i debyg).
- Gweithgareddau eraill i blant a phobl ifainc:
Mae'r Rheoliadau yn caniatáu “gofal plant” a “gweithgareddau dan oruchwyliaeth i blant”. Dylai'r sawl sydd yn trefnu gweithgarwch o'r fath roi sylw i Ganllawiau priodol Llywodraeth Cymru:
[Gofal plant a chynlluniau chwarae wedi eu cofrestru gyda'r Awdurdod Lleol](#) (gan gynnwys gofal plant sydd wedi ei eithrio rhag cofrestru, e.e. am ei fod yn para llai na dwy awr). Cyfrifoldeb darparwr y gofal plant fydd sicrhau cydsyniad y'r Awdurdod Lleol i'r trefniadau os ydynt wedi eu rheoleiddio.
[Cynlluniau chwarae agored i blant](#) (Er mai “cynlluniau chwarae” y cyfeirir atynt ym mhennawd y canllawiau, o'u darllen fe welir eu bod yn berthnasol i ystod eang o weithgarwch gyda phlant)

Canllaw am waith ieuenctid

Fe welir, o ddilyn y canllawiau am ofal plant, “cynlluniau chwarae agored” a gwaith ieuenctid yn fanwl, y gall y bydd angen gwneud tipyn o ail-drefnu ar gyfleusterau'r ganolfan, ac o bosibl cyfyngu ar ei defnydd gan bobl eraill, er mwyn ail-gychwyn gofal plant yn ddiogel. Mae'n arfer da i eglwysi wrth drefnu diweddarau eu polisi diogelu plant a'u hasesiad risg ar gyfer y sefyllfa bresennol.

Cyfarfodydd Blaenoriaid

- Mae cynnal cyfarfod blaenoriaid o fewn addoldy neu ganolfan gymunedol bellach yn bosibl, ond bod yr holl reoliadau uchod yn cael eu dilyn a bod yr asesiad risg lleol yn caniatáu. Lle bo rhai o aelodau'r cyfarfod yn oedrannus a/neu yn dioddef iechyd gwael, dylid cymryd hynny i ystyriaeth ddwys wrth lunio'r asesiad risg.

Addoli mewn adeiladau nad ydynt yn perthyn i'r eglwys

- Y sawl sy'n gyfrifol am yr adeilad sy'n gyfrifol am sicrhau cydymffurfiant â'r rheoliadau ac am drefnu asesu'r risg. Dylid, felly, trafod gyda'r awdurdod priodol am sut a phryd y gellid ail-gychwyn addoli.

Ail-agor ein hadeiladau i ddefnydd gan y Gymuned

Eglwysi yng Nghymru

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Ganllawiau newydd ar gyfer adeiladau cymunedol ar y 27ain o Awst. Gellir ei gweld yma: <https://llyw.cymru/defnyddio-canolffannau-cymunedol-amlbwrpas-yn-ddiogel-covid-19> Mae hyn yn dilyn llacio ar y cyfyngiadau ar y defnydd, o Awst y 7fed 2020. Maent yn cynnwys canllaw cam-wrth-gam ar wneud penderfyniadau ynghylch ail-agor. Sylwch fod y Canllawiau yn gosod y cyfrifoldeb mewn perthynas â Tracio ag Orlhain ar y perchennog, yn ein hachos ni, y Gweinidog a/neu y blaenoriaid, a hwy hefyd fyd yn gyfrifol am sicrhau fod y gweithgarwch yn un a ganiateir. Dylai'r Gweinidog a/neu y blaenoriaid gofnodi unrhyw benderfyniad i ganiatáu gweithgarwch a'r rhesymau dros wneud hynny. Ymhellach, gan fod y gweithgareddau yn cynnwys yr hyn a nodir fel 'addoliad' a 'gwasanaeth' bydd angen bod yn glir sut mae'r digwyddiad yn cyfarfod â'r gofyn hwnnw.

Ag eithrio addoliad a gweddi breifat cyfyngir defnydd i'r canlynol: (nodwn y rhai perthnasol)

- (a) cael cynhorthwy meddygol ...;
- (b) darparu neu gael gofal neu gynhorthwy, gan gynnwys gofal personol perthnasol o fewn ystyr “relevant personal care” ym mharagraff 7(3B) o Atodlen 4 i Ddeddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf 2006(26), pan fo'r person sy'n cael y gofal yn berson hyglwyf;
- (c) darparu neu gael cynhorthwy brys;

- (d) rhoi gwaed;
- (e) gweithio neu ddarparu gwasanaethau gwirfoddol neu elusennol;
- (ha) mynd i fan addoli;
- (i) bodloni rhwymedigaeth gyfreithiol...;
- (j) cael gafael ar wasanaethau cyhoeddus neu gael y gwasanaethau hynny,
- (ja) cael gafael ar ofal plant neu gymryd rhan mewn gweithgareddau o dan oruchwyliaeth i blant;
- (k) mewn perthynas â phlant nad ydynt yn byw yn yr un aelwyd â'u rhieni, neu un o'u rhieni, parhau â threfniadau presennol ar gyfer gweld rhieni a phlant, a chyswllt rhyngddynt, ac at ddibenion y paragraff hwn, mae "rhiant" yn cynnwys person nad yw'n rhiant i'r plentyn, ond sydd â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn neu sydd â gofal drosto;
- (o) osgoi anaf neu salwch neu ddianc rhag risg o niwed.
- (p) gwneud ymarfer corff gydag eraill, mewn cynulliad o ddim mwy na 30 o bobl, mewn stiwdio ffitrwydd, campfa, pwll nofio, canolfan neu gyfleuster hamdden arall o dan do neu unrhyw fangre agored arall.

Yr ydym yn annog eglwysi i ddilyn cyngor Cytun, sy'n dweud:

*Yn benodol, ein dealltwriaeth ni yw **na ellir** ar hyn o bryd gosod yr adeilad at weithgarwch masnachol (felly ddim yn "wirfoddol neu elusennol" nac yn "wasanaeth cyhoeddus") nad yw yn y rhestr uchod (megis clybiau colli pwysau masnachol nad ydynt yn cynnwys gweithgarwch ymarfer corff), nac at weithgareddau sy'n gwbl gymdeithasol heb elfen o "wasanaeth", neu'n gaeedig i aelodau clwb neu gymdeithas penodol yn unig (ac felly ddim yn "wasanaethau" nac yn "gyhoeddus")*

Yr ydym yn credu fod defnydd gan Gylchoedd Meithrin, fel defnyddio'n hadeiladau ar gyfer ein gweithgarwch plant/ieuenctid ein hunain yn rhywbeth y gellir ei ganiatáu.

Bydd angen i eglwysi sy'n rhedeg caffi, siop elusen, neu'n defnyddio eu hadeilad fel man gwaith, naill ai i'w harweinwyr eu hunain neu i berson cyflogedig arall, neu eglwysi sydd ar agor am resymau diwylliannol / treftadaeth ddilyn y canllawiau perthnasol a gyhoeddwyd gan y Llywodraeth. Gellir gweld y dolenni perthnasol i'r gwefannau ar waelod tudalen 19.

Argymhellwn yn gryf y dylid cael cadarnhad gan yr Awdurdod Lleol fod unrhyw weithgarwch sy'n cael ei fwriadu gan yr eglwys, neu asiantaeth allanol, yn cael ei gymeradwyo ganddynt.

Fel yn achos agor ar gyfer addoliad cyhoeddus, rhaid dilyn gweithdrefnau i sicrhau fod yr adeilad yn addas, gan gynnwys asesiadau risg, Hylendid, Pellhau cymdeithasol a gofynion Tracio ag Orlhain.

Os oes gennych gwestiwn am hyn, cysylltwch â'r Pennaeth Eiddo, Neil Poulton – neil.poulton@ebcpcw.cymru

Eglwysi yn Lloegr

Yn Lloegr ar hyn o bryd, cyfyngir y defnydd o'n hadeiladau ar gyfer gweithgareddau ag eithrio addoli a gweddi bersonol i'r defnydd canlynol:

- Caniatawyd i adeiladau cymunedol sy'n darparu lle ar gyfer darpariaeth blyneddoddd cynnar a gofal plant i fod ar agor ers y 1af o Fehefin
- Caniateir agor adeiladau cymunedol ar gyfer gwasanaethau gwirfoddol angenrheidiol a gwasanaethau cyhoeddus brys, megis banciau bwyd, gwasanaethau i'r di-gartref a sesiynau rhoi gwaed
- Gall grwpiau neu glybiau sy'n defnyddio adeiladau cymunedol ail-gychwyn cyfarfod.

Ar hyn o bryd, ni ddylai adeiladau cymunedol ganiatáu perfformiadau dan do, gan gynnwys dramâu, comedi a cherddoriaeth o flaen cynulleidfa fyw.

Gall adnoddau dan do sy'n darparu lleoliad ar gyfer chwaraeon, ffitrwydd a stiwdios dawns ail-agor.

Lle mae'r gweithgarwch yn ymwneud â plant a bobl ifanc rhwng 5 – 18 oed, dylent ddilyn arweiniad yr Adran Addysg i sicrhau'r mesurau diogelu priodol ar gyfer gweithgarwch o'r tu allan i'r ysgol. Ceir hyd i'r cyfarwyddyd yma - [DfE guidance on protective measures for out-of-school settings](#) Mae'r canllawiau'n berthnasol i'r rhai sy'n darparu clybiau gwyliau, clybiau wedi'r ysgol, tiwtora a gweithgarwch arall y tu allan i'r ysgol, gan gynnwys gweithgarwch sy'n gysylltiedig â chwaraeon neu ddawns.

Fel yn achos agor ar gyfer addoliad cyhoeddus, rhaid dilyn gweithdrefnau i sicrhau fod yr adeilad yn addas, gan gynnwys asesiadau risg, Hylendid, Pellhau cymdeithasol a gofynion Tracio ag Orlhain.

Os oes gennych gwestiwn am hyn, cysylltwch â'r Pennaeth Eiddo, Neil Poulton – neil.poulton@ebcpcw.cymru

Gweinidogaethau Eraill

Byddwn yn diweddarau'r ddogfen pan ddaw arweiniad pellach mewn perthynas â chyfarfodydd 'cymdeithasol' a llogi ein hadeiladau yn fasnachol.

Ceir dogfennau Ymgynghorol Llywodraeth y DU yn:

<https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-guidance-for-the-safe-use-of-places-of-worship-from-4-july/covid-19-guidance-for-the-safe-use-of-places-of-worship-from-4-july#general-actions-to-reduce-the-spread-of-infection>

<https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-guidance-for-small-marriages-and-civil-partnerships/covid-19-guidance-for-small-marriages-and-civil-partnerships>

<https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-guidance-for-managing-a-funeral-during-the-coronavirus-pandemic>

CYMRU

<https://llyw.cymru/canllawiau-ar-ailagor-mannau-addoli-coronafeirws-html>

https://llyw.cymru/canllawiau-i-awdurdodau-lleol-ar-angladdau-covid-19?_ga=2.100124766.1506219056.1598470241-993283970.1580117253

https://llyw.cymru/canllawiau-ar-weinyddu-priodasau-ffurfio-partneriaethau-sifil-coronafeirws?_ga=2.217449430.1982753960.1598435961-1235624680.1598435961

https://llyw.cymru/coronafeirws-cadw-pellter-cymdeithasol?_ga=2.131451983.1506219056.1598470241-993283970.1580117253

<https://llyw.cymru/mesurau-diogelu-mewn-lleoliadau-gofal-plant-cadw-gofal-plant-yn-ddiogel>

<https://llyw.cymru/diogelu-staff-phlant-rhag-y-coronafeirws-mewn-cynlluniau-chwarae-darparwyr-gwaith-chwarae-mynediad>

https://llyw.cymru/canllawiau-gwasanaethau-gwaith-ieuenctid-coronafeirws?_ga=2.193391725.1982753960.1598435961-1235624680.1598435961

https://llyw.cymru/defnyddio-canolfannau-cymunedol-amlbwrpas-yn-ddiogel-covid-19?_ga=2.181051041.763316456.1598609136-1235624680.1598435961

https://llyw.cymru/busnesau-twristiaeth-lletygarwch-canllawiau-i-ailagor-yn-raddol?_ga=2.194049060.883469691.1598610207-1235624680.1598435961

https://llyw.cymru/manwerthwyr-canllawiau-coronafeirws?_ga=2.227465236.883469691.1598610207-1235624680.1598435961

https://llyw.cymru/diogelu-cymru-yn-y-gwaith?_ga=2.227465236.883469691.1598610207-1235624680.1598435961

https://llyw.cymru/cyrchfannau-lleoliadau-diwylliant-threftadaeth-canllawiau-ar-gyfer-dychwelyd-yn-raddol-0?_ga=2.165033782.883469691.1598610207-1235624680.1598435961

ASESIAD RISG

Ceir pum cam mewn asesiad risg arferol, fel a ganlyn:

- Nodi'r risgiau sydd â'r potensial i niweidio
- Nodi'r rhai a all gael eu hanafu a pham
- Penderfynu ar ffyrdd addas i ddileu neu reoli'r risg
- Cofnodi eich casgliadau
- Adolygu a diweddarau fel bo'r angen.

Yr ydym yn cynnwys isod dabl i'ch cynorthwyo i asesu'r risg. Mi fydd eich asesiad risg lleol yn ddarostyngedig i'ch cyd-destun penodol. Er bod rhai risgiau yn gyffredin, mi fydd yna risgiau sydd yn deillio o sefyllfa unigol. Os hoffech unrhyw gymorth pellach, medrwch gysylltu â Neil Poulton (neil.poulton@ebcpcw.cymru)

Bydd angen i gopi o'r wybodaeth gael ei hanfon i Ysgrifennydd eich Henaduriaeth cyn ichwi ail-agor eich eglwys.

RHIF	ELFEN	CAMAU	Ie/Na		PWY / PRYD
Paratoi i ail-agor adeilad					
1.	Penderfynu ar ddyddiad	i. Ymgynghori yn yr eglwys ii. Ymgynghori â'r ofalaeth? iii. Ystyried eglwysieiraill yn y cylch iv. Adrodd i'r Henaduriaeth			
2.	Cyflwr yr adeilad	i. A yw'r adeilad wedi ei awyru, ac a fydd hyn yn bosibl yn ystod digwyddiadau? ii. A wnaed archwiliad o'r sustem trydan? iii. A wnaed archwiliad o'r sustem gwresogi? iv. Lle bo'n berthnasol, a wnaed rhagofalon i ddiogelu rhag clefyd y lleng-filwyr? v. A yw'r adeilad yn lân, ac a oes modd ei lanhau'n gyson yn ôl y galw?			
Gosod yr adeilad					
3.	Diogelu pellter cymdeithasol	i. A oes angen ystyried capasiti yr adeilad ar gyfer eich digwyddiadau arferol gan gynnwys oedfaon teulu ayb? ii. Ystyried capasiti eich adeilad ar gyfer 'digwyddiadau bywyd', e.e. angladd, priodas, beddydd iii. Cau seddau/corau iv. Symud seddau o'r ystafell (lle bo hynny yn berthnasol) i arbed pobl i'w defnyddio v. Sustem unffordd, neu ragofalon eraill i ddiogelu pellter cymdeithasol vi. Arwyddion / Marciadau / Sgriniau vii. Stiwardiaid viii. A yw'r rhag-ofalon yn debygolo wahaniaethu yn erbyn unrhyw grŵp o bobl?			
4.	Hylendid	i. Darpariaeth o 'gel' gwrth-feirws ii. Cyfleuster i olchi dwylo; papur sychu dwylo; bin iii. Symud llyfrau / taflenni / teganau meddal ayb iv. Cau cegin v. Defnydd o doiledau, gyda darpariaeth golchi dwylo a chlwst i unigolion sychu arwynebau fel tapiau, drysau ayb vi. Darpariaeth o fاسgiai?			

Cynnal oedfa / digwyddiad mewn adeilad					
5.	Tracio ac Olrhain	i. Sicrhau gweithdrefnigymryd enw a rhif ffôn mynychwyr i bob digwyddiad ii. Sicrhau nad yw'r wybodaeth yn cael ei ddal ond i'r pwrpas hwn, a bod y wybodaeth yn cael ei diddymu 21 diwrnod wedi'r digwyddiad			
6.	Hysbysu / Cyngori	i. Darparu gwybodaeth am y digwyddiad i'r aelodau/cyhoedd ii. Os yn briodol, gwneud trefniadau i ganiatáu i bobl fynychu os tybir y bydd mwy na capasiti yn debyg o gyrraedd iii. Cyngori unigolion bregus, yn arbennig y rhai sy'n cysgodi, i beidio mynychu			
7.	Trefnu'r oedfa / digwyddiad	i. Sicrhau Gweinidog / Pregethwr / Arweinydd, a diogelu naill ai fod pellter o 4 metr rhwng yr arweinydd a'r gynulleidfa, neu gosod sgrin rhwng yr arweinydd a'r gynulleidfa ii. Hysbysu'r Arweinydd a'r gynulleidfa o'r angen i ddod â Beibl ayb eu hunain. iii. Diogelu fod unrhyw ddeunydd sy'n cael ei gludo i'r adeilad yn cael ei gludo oddi yno gan unigolion. iv. Trefnu offer i hyrwyddo addoliad, e.e. taflunydd, system i chwarae cerddoriaeth ayb v. Pe cynhelir mwy nag un digwyddiad o fewn 72 awr, sicrhau glanhau pob arwynebedd, yn cynnwys seddau, cadeiriau, byrddau, meicroffonau, desg sain, pulpud, darllenfaa dolennidrysau.			
8.	Casgliad	i. Annog aelodau i gyfrannu yn rheolaidd drwy drosglwyddiadau banc ii. Darparu basged ger y fynedfa/allanfa, a sicrhau fod y rhai sy'n delio â'r rhoddion yn cymryd camau, megis gwisgo menyg ayb wrth gyfrif a bancio arian i ddiogelu eu hunain ag eraill.			
9.	Cymundeb	i. Sicrhau fod yr unigolion sy'n paratoi yr elfennau yn gwneud hynny mewn ffordd sy'n diogelu safonau hylendid ii. Prynu pecynnau wedie'u paratoi neu drefnu i amlapio elfennau unigol iii. Diogelu elfennau symbolaidd ar gyfer y Gweinidog / y person sydd wedi neilltuo			
10.	Bedydd	i. Sicrhau trefn i'r teulu eistedd mewn lleoliad fydd yn caniatáu iddynt agosáu at y sacrament yn ddiogel ii. Sicrhau jwg a potel ddŵr i'r Gweinidog / y person sydd wedi ei neilltuo			

Cynnal digwyddiad awyr agored				
11.	Lleoliad	i. A yw'r digwyddiad i'w gynnal ar dir yr eglwys? ii. A yw'r digwyddiad i'w gynnal ar dir o eiddo rhywun arall? iii. Os ar dir o eiddo rhywun arall, a ydych wedi sicrhau caniatâd priodol?		
12.	Paratoi	Yng Nghymru i. Sicrhau fod yr ardal ar gyfer y digwyddiad wedi ei neilltuo, gyda stiwardiaid yn diogelu mynediad ii. Sicrhau trefniadau pellhau cymdeithasol o 2 fetr iii. Sicrhau trefniadau diogelu a diogelwch arferol a chaniatâd rhieni/gofalwyr lle bo hynny yn briodol Yn Lloegr i. Sicrhau fod yr ardal ar gyfer y digwyddiad wedi ei neilltuo, gyda stiwardiaid yn diogelu mynediad ii. Sicrhau trefniadau pellhau cymdeithasol o 2 fetr, a trefniadau pellach ar gyfer arweinydd iii. Sicrhau trefniadau hylendid personol y mynychwyr, trefniadau tracio ac olrhain a sicrhau nad oes defnyddiau yn cael eu rhannu iv. Sicrhau trefniadau diogelu a diogelwch arferol a chaniatâd rhieni/gofalwyr lle bo hynny yn briodol		
Dyddiad		Arwyddwyd		

Ymgymmerwyd yr asesiad risg gan	Enw'r Eglwys
Rhan o'r adeilad a aseswyd	Cyfeiriad
	Cod Post
Dyddiad Adolygu'r Asesiad	Dyddiad yr Asesiad Cychwynnol

Peryglon/Risgiau <i>Meddyliwch am y manau lle mae cyswllt yn digwydd</i>	Person a Effeithir <i>Meddyliwch am unrhyw un ffaith debygol o fod mewn cysylltiad</i>	Tebygolrwydd	Difrifoldeb	Graddfa Risg	Rheolau Covid-9 ychwanegol – Lleihau Risg <i>Meddyliwch pa newidiadau sy'n bosib ymhob senario i leihau lledaenu Covid-19</i> <i>*Os ydy'r adeilad yn restredig, mae gofyn i unrhyw newidiadau angenrheidiol fod yn sensitif a bod modd eu dadwneud; cysylltwch â Swyddog Cadwraeth am wybodaeth bellach.</i>	Cynllun Gweithredu <i>Beth sydd angen ei wneud a chan bwy?</i>
Cysylltiad agos ger mynedfeydd ac allanfeydd	Ymwelwyr	3	2	6	Cyflwyno system giwio, wedi'i ddiffinio'n glir yn allanol; gosod arwyddion yn cyngori'r angen i gadw pellter cymdeithasol o 2 fetr. Gosod decalau/ marciadau yn dynodi 2 fetr.	Ymddiriedolwyr /Ysgrifennydd. Person cyfrifol.
Cysylltiad agos oddi fewn i'r capel	Ymwelwyr	3	2	6	Cyfyngu ar y nifer sy'n cael dod i mewn i'r capel er mwyn osgoi gorlenwi. Defnyddio mynedfeydd ac allanfeydd ar wahân. Cyflwyno system unffordd yn fewnol, wedi'i marcio'n glir. Arwyddion wedi'u gosod yn cyngori cadw at bellter cymdeithasol o 2 fetr, marciadau ar y llawr. Cyfyngu mynediad i bob-yn-ail sedd/rhes o seddau.	
Gorlenwi	Ymwelwyr	3	2	6	(Fel arall, monitro mynediad a gadael os oes dim ond un drws gan ddefnyddio system un i mewn, un allan) Cyfyngu ar y nifer o bobl yn yr adeilad er mwyn sicrhau cadw ymbellhau cymdeithasol, un ai trwy system archebu lle, neu fonitro mynediad gan berson dynodedig.	

Peryglon/Risgiau <i>Meddylwch am y manau lle mae cyswllt yn digwydd</i>	Person a Effeithir <i>Meddylwch am unrhyw un ffaith debygol o fod mewn cyswllt</i>	Tebygolrwydd	Difrifoldeb	Graddfa Risg	Rheolau Covid-19 ychwanegol – Lleihau Risg <i>Meddylwch pa newidiadau sy'n bosib ymhob senario i leihau lledaenu Covid-19</i> <i>*Os ydy'r adeilad yn restredig, mae gofyn i unrhyw newidiadau angenrheidiol fod yn sensitif a bod modd eu dadwneud; cysylltwch â Swyddog Cadwraeth am wybodaeth bellach.</i>	Cynllun Gweithredu <i>Beth sydd angen ei wneud a chan bwy?</i>
Trosglwyddo'r feirws.	Ymwelwyr	3	3	6	Darparu gel gwrthfacterol ger pob mynedfa ac allanfa; defnydd gorfodol; arwyddion cynghori Glanhau'r adeilad cyn ei agor gyda phwyslais ar arwynebau sy'n cael eu cyffwrdd yn rheolaidd, megis seddau, dolenni drysau, switsys goleuadau. Symud llyfrau emynau, llyfrau a deunyddiau eraill neu gyfyngu'u defnydd. Cynghori pobl na chaiff deunydd ar gyfer addoli eu darparu, er y gallen nhw ddod â nhw i mewn a'u cymryd allan gyda nhw wedi gweddio	

Tebygolrwydd

- 1 = Isel (anaml)
- 2 = Canolig (yn aml)
- 3 = Uchel (pendant neu bron yn bendant)

Difrifoldeb

- 1 = Isel (mân-doriadau/ briwiau)
- 2 = Canolig (niwed difrifol / wedi analluogi am > 3 diwrnod)
- 3 = Uchel (marwolaeth neu nifer wedi'u hanafu'n ddifrifol)

Graddfa Risg

- 1-2 = blaenoriaeth isel
- 3-4 = blaenoriaeth canolig
- 5-6 = blaenoriaeth uchel

Peryglon/Risgiau <i>Meddylwch am y manau lle mae cyswllt yn digwydd</i>	Person a Effeithir <i>Meddylwch am unrhyw un faset'n debygol o fod mewn cysylltiad</i>	Tebygolrwydd	Difrifoldeb	Graddfa Risg	Rheolau Covid-9 ychwanegol – Lleihau Risg <i>Meddylwch pa newidiadau sy'n bosib ymhob senario i leihau lledaenu Covid-19</i> <i>*Os ydy'r adeilad yn restredig, mae gofyn i unrhyw newidiadau angenrheidiol fod yn sensitif a bod modd eu dadwneud; cysylltwch â Swyddog Cadwraeth am wybodaeth bellach.</i>	Cynllun Gweithredu <i>Beth sydd angen ei wneud a chan bwy?</i>
Pobl sy'n mynychu sydd â symptomau'r feirws	Ymwelwyr	2	3	6	Stiwardiaid i'w briffio i ofyn i bobl os ydyn nhw credu fod ganddyn nhw symptomau ac, os felly, gwrthod yn barchus eu gadael i mewn. Arwyddion clir yn atgoffa pobl am symptomau Covid-19 a phwysigrwydd hunanynysu. Stiwardiaid drysau i wisgo masgiau Os y gofynnir i berson adael, eu cynghori i ffonio 111 a hunanynysu, darparu lloches mewn ystafell ar wahân os oes angen cymorth meddygol. Galw'r gwasanaethau brys os oes angen. Mae'n bosib y bydd gofyn cau eiddo i ganiatáu glanhau.	

Tebygolrwydd

- 1 = Isel (anaml)
- 2 = Canolig (yn aml)
- 3 = Uchel (pendant neu bron yn bendant)

Difrifoldeb

- 1 = Isel (mân-doriadau/ briwiau)
- 2 = Canolig (niwed difrifol / wedi analluogi am > 3 diwrnod)
- 3 = Uchel (marwolaeth neu nifer wedi'u hanafu'n ddifrifol)

Graddfa Risg

- 1-2 = blaenoriaeth isel
- 3-4 = blaenoriaeth canolig
- 5-6 = blaenoriaeth uchel

Peryglon/Risgiau <i>Meddylwch am y manau lle mae cyswllt yn digwydd</i>	Person a Effeithir <i>Meddylwch am unrhyw un faset'n debygol o fod mewn cysylltiad</i>	Tebygolrwydd	Difrifoldeb	Graddfa Risg	Rheolau Covid-9 ychwanegol – Lleihau Risg <i>Meddylwch pa newidiadau sy'n bosib ymhob senario i leihau lledaenu Covid-19</i> <i>*Os ydy'r adeilad yn restredig, mae gofyn i unrhyw newidiadau angenrheidiol fod yn sensitif a bod modd eu dadwneud; cysylltwch â Swyddog Cadwraeth am wybodaeth bellach.</i>	Cynllun Gweithredu <i>Beth sydd angen ei wneud a chan bwy?</i>

Tebygolrwydd	Difrifoldeb	Graddfa Risg
1 = Isel (anaml)	1 = Isel (mân-doriadau/ briwiau)	1-2 = blaenoriaeth isel
2 = Canolig (yn aml)	2 = Canolig (niwed difrifol / wedi analluogi am > 3 diwrnod)	3-4 = blaenoriaeth canolig
3 = Uchel (pendant neu bron yn bendant)	3 = Uchel (marwolaeth neu nifer wedi'u hanafu'n ddifrifol)	5-6 = blaenoriaeth uchel

Peryglon/Risgiau <i>Meddylwch am y manau lle mae cyswllt yn digwydd</i>	Person a Effeithir <i>Meddylwch am unrhyw un ffaith debygol o fod mewn cyswllt</i>	Tebygolrwydd	Difrifoldeb	Graddfa Rîsg	Rheolau Covid-19 ychwanegol – Lleihau Rîsg <i>Meddylwch pa newidiadau sy'n bosib ymhob senario i leihau lledaenu Covid-19</i> <i>*Os ydy'r adeilad yn restredig, mae gofyn i unrhyw newidiadau angenrheidiol fod yn sensitif a bod modd eu dadwneud; cysylltwch â Swyddog Cadwraeth am wybodaeth bellach.</i>	Cynllun Gweithredu <i>Beth sydd angen ei wneud a chan bwy?</i>
Tebygolrwydd 1 = Isel (anaml) 2 = Canolig (yn aml) 3 = Uchel (pendant neu bron yn bendant)			Difrifoldeb 1 = Isel (mân-doriadau/ briwiau) 2 = Canolig (niwed difrifol / wedi analluogi am > 3 diwrnod) 3 = Uchel (marwolaeth neu nifer wedi'u hanafu'n ddifrifol)	Graddfa Rîsg 1-2 = blaenoriaeth isel 3-4 = blaenoriaeth canolig 5-6 = blaenoriaeth uchel		

Peryglon/Risgiau <i>Meddylwch am y manau lle mae cyswllt yn digwydd</i>	Person a Effeithir <i>Meddylwch am unrhyw un faset'n debygol o fod mewn cysylltiad</i>	Tebygolrwydd	Difrifoldeb	Graddfa Risg	Rheolau Covid-9 ychwanegol – Lleihau Risg <i>Meddylwch pa newidiadau sy'n bosib ymhob senario i leihau lledaenu Covid-19</i> <i>*Os ydy'r adeilad yn restredig, mae gofyn i unrhyw newidiadau angenrheidiol fod yn sensitif a bod modd eu dadwneud; cysylltwch â Swyddog Cadwraeth am wybodaeth bellach.</i>	Cynllun Gweithredu <i>Beth sydd angen ei wneud a chan bwy?</i>

Tebygolrwydd	Difrifoldeb	Graddfa Risg
1 = Isel (anaml)	1 = Isel (mân-doriadau/ briwiau)	1-2 = blaenoriaeth isel
2 = Canolig (yn aml)	2 = Canolig (niwed difrifol / wedi analluogi am > 3 diwrnod)	3-4 = blaenoriaeth canolig
3 = Uchel (pendant neu bron yn bendant)	3 = Uchel (marwolaeth neu nifer wedi'u hanafu'n ddifrifol)	5-6 = blaenoriaeth uchel